

Аналіз існуючих наукових підходів щодо управління розвитком агроформувань з метою визначення їх недоліків та шляхів удосконалення цього процесу

Analysis of existing scientific approaches to managing the development of agricultural formations in order to identify their shortcomings and ways to improve this process

Вікторія Генчевська * 1 A

*Corresponding author: e-mail: vikavorobyova2@ukr.net, ORCID: 0000-0002-6305-8782

^A ВНЗ "Університет економіки та права "КРОК", м. Київ, Україна

Viktoriia Henchevska * 1 A

*Corresponding author: e-mail: vikavorobyova2@ukr.net, ORCID: 0000-0002-6305-8782

^A "KROK" University, Kyiv, Ukraine

Received: April 14, 2022 | Revised: June 23, 2022 | Accepted: June 30, 2022

DOI: 10.33445/sds.2022.12.3.6

Мета роботи: полягає в проведенні аналізу існуючих наукових підходів, методик, методів, моделей логістичного управління та управління розвитком агроформувань з метою визначення їх недоліків в теоретичній та практичній сферах та шляхів удосконалення цього процесу.

Дизайн/Метод/Підхід дослідження: для реалізації мети дослідження проведено аналіз існуючих наукових підходів, методик, методів, моделей логістичного управління та управління розвитком агроформувань та визначено, що в основі концепції щодо управління цими сільськогосподарськими підприємствами лежить логістичний підхід, функціональною складовою якого являється логістичний менеджмент. Розкрито сутність логістичного менеджменту, приведені його структурні складові та напрями впровадження в управлінську діяльність агрофірм в сучасних ринкових умовах. Визначено, що процес логістичного менеджменту відбувається в умовах впливу деструктивних факторів (чинників) з метою нейтралізації цього впливу в складних умовах функціонування для подальшого удосконалення логістичного менеджменту вже на вітчизняних агроформуваннях.

Результати дослідження: у статті розкрито наукові підходи та погляди багатьох науковців щодо теорії та практики розвитку логістичного менеджменту в процесі логістичного управління, наведені недоліки цього процесу та запропонована низка перспективних шляхів щодо його удосконалення.

Теоретична цінність дослідження: за результатами дослідження пропонується вирішення наукового завдання, яке пов'язане з удосконаленням науково-методичного апарату щодо логістичного управління розвитком та функціонуванням вітчизняних агроформувань яке набуває все більшої актуальності в сучасних умовах війни і ризиків, які пов'язані з можливістю продовольчої кризи як в Україні так і у світі.

Практична цінність дослідження: результати дослідження є вихідною точкою для підвищення ефективності (якості) логістичного управління розвитком агроформувань.

Оригінальність/Цінність дослідження: цінність дослідження полягає в його практичній значущості для подальших досліджень у напрямі розроблення перспективної концепції та удосконалення науково-методичного апарату логістичного управління розвитком та функціонуванням агроформувань.

Обмеження дослідження/Майбутні дослідження: обмеження дослідження полягає у використанні джерел, що знаходяться у відкритому доступі. Майбутні дослідження вбачаються у

Purpose: is to analyze existing scientific approaches, methods, techniques, models of logistics management and management of agricultural development in order to identify their shortcomings in theoretical and practical areas and ways to improve this process.

Design/Method/Approach: to realize the purpose of the study, an analysis of existing scientific approaches, methods, techniques, models of logistics management and management of agricultural development and determined that the concept of management of these agricultural enterprises is based on logistics approach, the functional component of which is logistics management. The essence of logistics management is revealed, its structural components and directions of implementation in the management activities of agricultural firms in modern market conditions are given. It is determined that the process of logistics management takes place under the influence of destructive factors (factors) in order to neutralize this impact in difficult operating conditions for further improvement of logistics management in domestic agricultural formations.

Findings: the article reveals the scientific approaches and views of many scientists on the theory and practice of logistics management in the processes of logistics management, the shortcomings of this process and offers a number of promising ways to improve it.

Theoretical implications: according to the results of the study, the solution of the scientific problem is proposed, which is related to the improvement of scientific and methodological apparatus for logistics management of development and functioning of domestic agricultural formations. and in the world.

Practical implications: the results of the study are the starting point for improving the efficiency (quality) of logistics management of agricultural formations.

Originality/Value: the value of the study lies in its practical significance for further research in the direction of developing a promising concept and improving the scientific and methodological apparatus of logistics management of development and operation of agricultural formations.

Research limitations/Future research: a limitation of the study is the use of publicly available sources. Future research is seen in the study of processes occurring during the management of domestic

досліджені процесів, що відбуваються під час управління вітчизняними агроформуваннями та розробка методів, моделей та методик щодо удосконалення цього процесу.

Тип статті: теоретичний.

Ключові слова: агроформування, логістика, агропромисловий комплекс, управління, логістичний менеджмент.

agricultural formations and the development of methods, models and techniques for improving this process.

Paper type: theoretical.

Key words: agroformation, logistics, agro-industrial complex, management, logistics management.

1. Вступ

На сучасному етапі розвитку країни продовольча безпека держави починає відігравати провідну роль як в економічній сфері України так і в політичній, які стосуються взагалі безпеки країни в цілому і захисту її суверенітету. Це стає ще більш важливим і актуальним саме зараз під час агресії Росії проти України. Дії країни-агресора, які направлені на грабування українського зерна, блокування портів складає реальну продовольчу небезпеку не тільки Україні, але й може створити продовольчу кризу і в інших країнах світу, зокрема африканського континенту та Центральної Азії.

2. Теоретичні основи дослідження

Перші дослідження продовольчої безпеки можна зустріти ще у Давньому Єгипті, Стародавній Греції та Римі, а саме у творах Гомера, Платона, Катона. Пізніше дане питання розглядали Т. Ман, Ф. Кене, А. Сміт, К. Маркс, Д. Рікардо, Т. Мальтус. З початку XX ст. варто виділити М. Фрідмана, Дж. Кейнса, М. Кондратьєва, Є. Олесницького, Є. Храпливого, А. Шептицького. Їх праці вагомо вплинули на розвиток сільського господарства та регулювання ринків продовольства.

На сучасному етапі досліджень значний внесок у розробку питань агрогосподарства зробили провідні зарубіжні вчені: А. Банерджі, Е. Дюфло, Ж. Кастро, А. Сен, Ю. Хромов. Проблеми оцінювання фінансово-економічного стану сільськогосподарських підприємств та визначенню напрямів їх подальшого розвитку присвячені праці багатьох вітчизняних вчених, зокрема В.Г. Андрійчука, М.В. Зубця, О.О. Єранкіна, М.Р. Кропивка, Ю.О. Лупенка, В.В. Юрчишина, О.В. Кучера та інших вчених. Питаннями забезпечення продовольчої безпеки та пошук шляхів ефективного розвитку агропромислового комплексу займаються відомі фахівці у цій сфері, а саме: О.І. Банах, О.М. Бородіна, П.В. Борщевський, В.І. Власов, О.І. Гойчук, М.В. Гребенюк, Л.В. Дейнеко, М.С. Кваша, М.І. Кисіль, А.С. Музиченко, І.Л. Федун, М.Й. Хорунжий, О.В. Шубравська та інші. Також у цій галузі слід відзначити сучасних вітчизняних учених і практиків таких як: В.Г. Алькема, О.П. Величко, В.І. Грушко, М.І. Копитко, С.М. Лаптев, Н.М. Літвін, І.П. Мігус, І.Л. Петрова, І.Ф. Радіонова, О.В. Россошанська, І.І. Румик, О.М. Сумець, В.І. Терехов та інших.

3. Постановка проблеми

На думку автора в теоретичних та практичних напрацюваннях в цій галузі не в повній мірі враховані особливості функціонування та логістичного управління сучасними вітчизняними агро формуваннями в теорії, що ускладнює обґрунтувати умови та вимоги для забезпечення їх ефективної діяльності і визначення перспектив їх розвитку на практиці.

Метою статті є аналіз існуючих наукових підходів, методик, методів, моделей логістичного управління та управління розвитком агроформувань для визначення їх недоліків в теоретичній та практичній сферах та шляхів удосконалення цього процесу.

4. Методологія дослідження

Для реалізації мети дослідження проведемо її декомпозицію та дослідимо такі питання:

1) проаналізуємо основні наукові підходи, методики, методи, моделі логістичного управління та управління розвитком та функціонуванням агроформувань з метою визначення концепції управління цими процесами;

2) на основі системного та логістичного підходу розкрити сутність логістичного менеджменту;

3) дати класифікацію факторів (чинників), що впливають на процеси логістичного управління агро формуваннями та на основі аналізу праць провідних вчених в цій галузі дослідити механізм їх деструктивного впливу на процеси управління підприємствами з метою нейтралізації цього впливу;

4) постановка наукового завдання дослідження.

Методичним інструментарієм проведеного дослідження стали методи аналізу і синтезу.

5. Результати

5.1. Для проведення дослідження за обраною тематикою скористаємось системним підходом. В якості системи візьмемо агрономічну систему (агроформування), яка в свою чергу є підсистемою більш складної вищої системи – логістичної системи. Відповідно підсистемами в межах агрономічної системи (агроформувань) будуть логістичний менеджмент, підсистеми управління агроформуваннями, інформаційна підсистема, аналітична підсистема, підсистема підготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з логістики. Дамо характеристики приведених складових та проаналізуємо взаємозв'язки між ними для визначення основних сучасних аспектів, які впливають на якість управління розвитком вітчизняних агроформувань.

Агрономічна система (агроформування) – це форма господарської діяльності в аграрній галузі. Прикладами таких агроформувань є агропромислові об'єднання, товариства з обмеженою відповідальністю, агрокомбінати, агрофірми, асоціації, фермерські господарства, приватні сільськогосподарські підприємства, виробничі й науково-виробничі системи, акціонерні товариства й агрофірми з виробництва й переробки сільськогосподарської продукції. У сучасних умовах перед цими об'єктами господарювання особливо чутливо постає проблема виконання нових для них завдань, пов'язаних з кардинальним реформуванням їхньої організації і управління на основі всебічного використання досягнень сучасної управлінської науки і практики. Це обґрунтовує актуальність питань, що пов'язані з управлінням цих сільськогосподарських структур.

Підприємства повинні сформувати такі системи управління, які б забезпечували їм високу ефективність, необхідний рівень продуктивності і конкурентоспроможність на ринку. На думку автора, цих цілей можна досягти за рахунок впровадження в господарську діяльність підприємств логістичного підходу. Слід зазначити, що більшість науковців розглядає логістичний підхід як філософію управління, що реалізується через інтегроване управління сукупністю бізнес-процесів та процедур для здобуття синергічного ефекту від узгодження параметрів цих процесів. Як показала практика та останні дослідження у цій галузі, логістичний підхід як філософія управління на підприємствах реалізують через підсистему логістичного менеджменту.

Розглянемо підсистеми, як складові агрономічної системи. Так підсистема логістичного менеджменту – це сукупність принципів, методів, форм, прийомів прийняття рішень стосовно побудови логістичних систем, планування, організації, контролю логістичної діяльності виробничих, торговельних та сервісних підприємств, матеріального, інформаційного та маркетингового забезпечення логістичної діяльності суб'єктів господарювання [1]. Нині проблемі запровадження логістичного менеджменту на всіх рівнях виробничої та економічної

діяльності приділяється велика увага, насамперед у діяльності агропромислових систем (агроформувань).

Актуальність використання сучасними агропромисловими формуваннями логістичного менеджменту пов'язана, перш за все, з ускладненням внутрішньої структури об'єктів управління, розширенням зв'язків між підприємствами, швидким і безперервним зростанням обсягу інформації, нестабільністю навколишнього середовища та посиленням конкурентної боротьби. Окрім того, впровадження логістичного менеджменту дає змогу охопити всі етапи обігу аграрної продукції, а саме: закупівлю сировини, виробництво, зберігання, збут, транспорт, споживання, утилізацію та знищення.

Ефективність впровадження логістичного менеджменту у процесі управління підтверджується тим, що на сучасному етапі розвитку всі провідні агрофірми передових країн світу організовують свою виробничу та економічну діяльність, використовуючи ці підходи. Прикладом ефективного застосування інструментарію логістичного менеджменту до управління потоками є агрофірми таких країн як США, Канади, країн Західної Європи, Австралії, Голландії. Заслугує на увагу досвід Японії, у якій створена система управління логістичними центрами, де зберігаються заморожені запаси сільськогосподарської продукції, яку доставляють замовникам у своїй країні, а також на ринках багатьох інших країн [2]. Тому цей досвід необхідно вивчати та впроваджувати у процеси підсистем управління логістикою вітчизняних агрофірм. Однак, слід мати на увазі, що бездумне копіювання управлінських підходів зазначених країн на вітчизняний агропромисловий сектор без урахування його особливостей може привести до зворотного ефекту. Це пов'язано з тим, що більшість аграрних підприємств України перебувають лише на початковій стадії формування і розвитку. Тому необхідно визначити і проаналізувати особливості управління вітчизняними агрофірмами у сучасних складних умовах розвитку нашої країни.

Серед багатьох різноманітних чинників, що впливають на організацію процесу управління, на нашу думку, слід виділити наступні:

- нерозробленість концепції логістичної діяльності, методик, процедур і алгоритмів управління логістичними потоками, що є придатними до умов галузі;
- дорожняча сучасних інформаційних технологій з управління матеріальними ресурсами агропідприємств;
- брак кваліфікованих кадрів у сфері агрологістики та певний рівень інерційності реалізації логістичного менеджменту [3].

Вплив цих деструктивних факторів суттєво знижує можливість впровадження логістичного менеджменту на вітчизняних підприємствах аграрно-промислового сектору. Окрім того, серед фахівців і спеціалістів має місце розбіжність у поглядах щодо подальшого розвитку і вирішенню проблем, що пов'язані з логістичним управлінням цих структур. На жаль, в останній час з'явилося досить обмежена кількість теоретичних робіт, що присвячені вирішенню проблем управління агрофірмами саме з урахуванням особливостей вітчизняного агропромислового сектору. Тобто вивченню і дослідженню такого поняття як логістичний менеджмент у вітчизняній науці приділялось недостатньо уваги.

Тому цим пояснюється відсутність ґрунтовних досліджень у цьому напрямку, нерозробленість концепцій логістичного менеджменту та інших фундаментальних наукових підходів у даній сфері. Це призвело до розбіжності серед вчених до тлумачення самого поняття логістичного менеджменту. Одні це поняття трактують як сукупність засобів і форм управління відповідними процесами для досягнення якоїсь мети, інші вважають, що це є інструментом управління взаємовідносинами персоналу підприємства із зовнішніми партнерами і споживачами продукції [4]. У деяких роботах [5] існує думка, що обидва підходи мають право на життя, а розробка концепції полягає у врахуванні одних та других поглядів. Відмінність у поглядах на категорію логістичний менеджмент, що відрізняються між собою за

змістом і спрямованістю, та інтерпретацію цього поняття притаманна не тільки вітчизняним науковцям, а й закордонним [6].

Аналіз праць цих провідних вчених свідчить, що теорія логістичного менеджменту в сучасних умовах потребує подальшого вдосконалення і розвитку. У наукових працях переважно проаналізовано відмінності між традиційними та логістичними підходами до управління матеріальними, фінансовими та інформаційними потоками. При цьому під час визначення категорії “логістичний менеджмент” недостатньо, на наш погляд, акцентовано увагу на необхідність системного й інтегрованого підходу до управління цими потоками упродовж усіх фаз їхнього руху. Тобто багато дослідників не розглядають логістичний менеджмент з точки зору системного підходу і не вбачають цю категорію як єдину функцію управління, яка властива такій складній системі як агропромисловий комплекс і його підсистем.

Тому в межах удосконалення методології логістичного менеджменту, на нашу думку, пропонується обґрунтувати зміст категорії логістичний менеджмент з урахуванням специфіки кожного конкретного підприємства, де проводяться дослідження з метою удосконалення його логістичного управління; більш чітко формулювати мету та часткові завдання упровадження логістичного менеджменту в систему управління цими агропідприємствами; визначити основні проблеми, недоліки, що пов’язані з управлінською діяльністю кожного конкретного підприємства, а також суб’єктивних чинників, на які можна впливати з метою покращення якості управління логістичним забезпеченням цих структур; визначити низку системних наукових підходів та принципів, які доцільно, на нашу думку, використовувати з метою удосконалення процесу управління; визначитись зі шляхами щодо найбільш ефективного впровадження логістичного менеджменту на конкретних підприємствах агропромислового комплексу.

На думку провідних вчених категорія “логістичний менеджмент” у сучасних умовах базується на поєднанні теорій менеджменту та логістики [7]. Тобто в сукупності це приведе до формування, з однієї сторони, ефективної організації управління, що стосується менеджменту, та управління логістичними потоками, які пов’язані з другою складовою даної категорії, а саме логістикою. Мова йде про створення двокомпонентної структури в підсистемі логістичного управління сучасних агроформувань, які б не суперечили один одному, а навпаки доповнювали і взаємодіяли між собою, а саме мається на увазі створення плануючої та виконавчої логістики.

Саме в забезпеченні балансу між цими складовими у процесі функціонування системи і здійснення управління нею ми бачимо, з одного боку, можливі недоліки, невідповідності і протиріччя, з іншого боку, за умови усунення цих недоліків, розв’язання виявлених невідповідностей і протиріч, обґрунтування шляхів щодо удосконалення та підвищення ефективності логістичного управління агроформуваннями.

На думку провідних зарубіжних та вітчизняних вчених одним із напрямків для побудови ефективної системи менеджменту на підприємствах є відпрацювання процедур управління рівнем ефективного використання активів логістичної системи та удосконалення управління інформаційними потоками в межах логістичної системи підприємства та побудови системи контролю й аналізу логістичних витрат [8].

До несприятливих факторів, в яких відбувається процес управління логістичною діяльністю сучасного підприємства відносять: дефіцит інформації про ринок, не в повній мірі розроблені концептуальні, теоретичні, методологічні основи управління агроформуваннями у сучасних умовах країни, про що йшла мова вище. Тому це ще раз підтверджує необхідність врахування цих динамічних несприятливих чинників та особливостей розвитку агроформувань в Україні та за кордоном.

Одним із напрямків логістичного менеджменту являється визначення функціональної ефективності організаційної структури управління логістикою та раціонального використання ресурсів.

У подальшому, логічно розглянути, що являється об'єктом та суб'єктом у процесі управління логістичною діяльністю агропідприємства. До об'єктів управління слід віднести матеріальні, фінансові, інформаційні, сервісні, кадрові логістичні потоки і пов'язані з ними структури, які задіяні в цих процесах. Окрім того, об'єктивними складовими також варто вважати логістичні системи підприємств, їх підсистеми або ланки [9].

Суб'єктом логістичного менеджменту виступає фахівець з логістики (логіст). Тобто це може бути окрема людина або ж, навпаки, група людей, які працюють у певному логістичному підрозділі підприємства [10].

Ефективний логістичний менеджмент реалізується за допомогою функцій планування, організації та управління. Таким чином логістичний менеджмент впливає в першу чергу на організацію вхідних логістичних потоків, безпосереднє здійснення логістичних активностей і формування результату логістичної діяльності. Як було зазначено вище, у даному випадку об'єктом логістичного менеджменту будуть природні, людські, фінансові й інформаційні ресурси, що є насамперед вхідними логістичними потоками для здійснення логістичної діяльності. Ефективний логістичний менеджмент на всіх етапах та ланках дає кінцевий результат, а саме логістичний продукт, що полягає в формуванні конкурентоспроможності підприємства щодо ціни товару, якості обслуговування клієнтів тощо [11].

Логістична система є цільовою інтеграцією логістичних елементів, які взаємопов'язані між собою та виконують логістичні функції і мають налагоджені зв'язки з зовнішнім середовищем, а саме споживачами, постачальниками, посередниками, партнерами. Елементами логістичної системи сучасного підприємства являються персонал; матеріальна база; логістичний менеджмент, оскільки він включає в собі організацію робіт і управління всіма логістичними підсистемами, взаємовідносинами між людьми на виробництві. Виходячи з цього, слід підкреслити на тому, що логістичний менеджмент неможливий без персоналу та матеріальної бази. Саме завдяки ньому визначається порядок перетворення персоналом вхідних ресурсів у кінцевий продукт. Можна зробити висновок, що підвищення ефективності управління логістикою підприємств відбувається саме завдяки логістичному менеджменту, якому наділена функція забезпечувати раціональне, якісне та ефективне ведення логістичної діяльності суб'єктів господарювання.

У роботах зарубіжних та вітчизняних науковців, які присвячені дослідженням розвитку агрологістики, визначені наступні аспекти (властивості), які на їх погляд значною мірою впливають на ефективність логістичного менеджменту та відіграють велику роль у забезпеченні результативної логістичної діяльності підприємства в сучасних умовах [13–15].

З основних можемо виділити такі:

властивості існуючого стану нормативно-правової бази управління поточними процесами;

відповідність організаційно-штатної структури управління логістикою щодо можливостей виконання своїх функцій;

особливості підготовки фахівців з логістики;

аспекти інформаційного забезпечення процесу управління логістикою;

окремі теоретичні й практичні аспекти організації аналітичної роботи на агропідприємстві;

аспект перспективного розвитку сільськогосподарських підприємств шляхом організаційного механізму формування логістичної системи на основі їх інтеграції.

Для успішного впровадження логістичного менеджменту на агропідприємствах важливу роль відіграють аспекти підсистеми інформаційного забезпечення та ефективне

управління інформаційними потоками. Тому в подальшому розглянемо цю підсистему більш детально, а також його реалізацію на прикладі управління потоками відходів на олійно-екстракційних заводах агропромислового комплексу.

Інформація являється важливою складовою для логістичного управління агропідприємства, яка впливає насамперед на його ефективність та результативність. Володіння своєчасною, повною, оперативною та якісною інформацією про рух матеріальних та інших ресурсів допомагає скоротити потреби в них і використовувати їх більш ефективно, збільшуючи гнучкість і стійкість логістичної системи. Завдяки наявній потрібній інформації можна знизити витрати на здійснення функціональних видів логістичної діяльності, скоротити час на закупівлю матеріальних ресурсів, підвищити оперативність обліку й контролю логістичних витрат за кожним видом логістичної діяльності, поліпшити обслуговування клієнтів і формування необхідних комунікацій, а також вчасно реагувати на задоволення потреби логістичної системи у необхідних запасних частинах, а головне скоротити тривалість логістичного циклу. Проте несвоєчасність і брак інформації частіше призводить до затоварювання складів, падіння попиту на продукцію, втрати клієнтів, зниження результативності й ефективності логістичної діяльності підприємств [13].

У межах логістичної системи всю інформацію згортають в інформаційний потік. Він являє собою сукупність даних, які циркулюють у межах логістичної системи та між нею і зовнішнім середовищем, потрібних для управління визначеним переліком логістичних активностей. Цілісний інформаційний потік генерується матеріальними потоками, що входять до логістичної системи, і призначений для відпрацювання й реалізації логістичних рішень щодо виконання конкретних логістичних активностей у межах відповідних функціональних видів логістичної діяльності [13].

Дослідження логістичної діяльності підприємств агропродовольчого комплексу показали, що інформаційні потоки, які циркулюють у межах їхніх логістичних систем, мають певні специфічні ознаки, пов'язані з особливостями галузі, до яких здебільшого відносять сезонність виробництва, малономенклатурність ресурсів і обмежений термін їхнього зберігання. Це зумовлює необхідність групування наявних інформаційних потоків, що повинне узгоджуватись насамперед зі складністю структури логістичних систем підприємств агропромислового комплексу. Застосування відомих способів і методів оптимізації інформаційних потоків у процесі здійснення логістичної діяльності має забезпечити створення та функціонування логістичних інформаційних систем управління рухом і доставкою інформації споживачам із мінімальними витратами часу і коштів під час максимального задоволення їхніх потреб в інформації.

6. Обговорення

Наукова новизна результатів дослідження та їх практичне значення підтримані у ході дискусії між науково-педагогічним складом навчально-наукового центру оборонного менеджменту Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського, серед яких: Іван Ткач – доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України; Микола Ткач – доктор економічних наук.

7. Висновки

На основі аналізу існуючого стану цього процесу та праць провідних вчених щодо теорії та практики розвитку логістичного менеджменту визначені шляхи удосконалення логістичного менеджменту, які полягають у відпрацюванні процедур управління рівнем ефективного використання активів логістичної системи та удосконаленні управління інформаційними потоками в межах логістичної системи підприємства та побудови системи контролю й аналізу

логістичних витрат.

На завершення визначені сучасні аспекти управління розвитком вітчизняних агроформувань, а саме особливості існуючого стану нормативно-правової бази управління потоковими процесами; відповідність організаційно-штатної структури управління логістикою щодо можливостей виконання своїх функцій; особливості підготовки фахівців з логістики; властивості інформаційного забезпечення процесу управління логістикою; окремі теоретичні й практичні підходи до організації аналітичної роботи на агропідприємстві; перспективні напрямки розвитку сільськогосподарських підприємств, що засновані на організаційному механізмі формування логістичної системи на основі їх інтеграції.

Тому для усунення визначених недоліків і нейтралізації несприятливих факторів, також підвищення якості логістичного управління розвитком агроформувань пропонується вирішити актуальне наукове завдання, яке пов'язане удосконалення науково-методичного апарату щодо логістичного управління розвитком та функціонуванням вітчизняних агроформувань на основі логістичного менеджменту, який є сукупністю удосконалених методів оптимізації розподілу сил та засобів логістики агроформувань та вибору раціонального способу застосування сил та засобів логістики в їх процесі логістичного управління, а також удосконаленої методики підвищення якості логістичного управління вітчизняними агроформуваннями.

8. Фінансування

Це дослідження не отримало конкретної фінансової підтримки.

9. Конкуруючі інтереси

Автори заявляють, що у них немає конкуруючих інтересів.

Список використаних джерел

1. Ковальська Л., Циганюк В. Логістичний менеджмент на підприємстві: особливості та напрями вдосконалення. "Економіка та менеджмент". 2013. № 10(38). С. 87–97.
2. Сохецька А. В. Логістичний менеджмент як інструмент забезпечення ефективної діяльності підприємства. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Економіка і управління. Львів, 2020. Т. 31 (70). № 2. С. 8-12.
3. Крикавський Є.В. Логістичне управління: підручник. Львів: "Львівська політехніка", 2005. 684 с.
4. Пономаренко В. С., Таньков К. М., Лепейко Т. І. Логістичний менеджмент: підручник. Харків: ВД "ІНЖЕК", 2010. 662 с.
5. Попова І. В. Логістичний менеджмент як складова логістичного потенціалу підприємства. URL: <http://masters.donntu.org/2013/iem/fedc>

References

1. Kovalska L., Tsyganyuk V. (2013). Logistics management at the enterprise: features and areas of improvement. *Economics and Management*. 2013. № 10 (38). Pp. 87–97. [in Ukrainian]
2. Sokhetska A.V. (2020). Logistics management as a tool to ensure the effective operation of the enterprise. *Scientific notes of the TNU named after V.I. Vernadsky. Economics and management*. Lviv, Vol. 31 (70). № 2. pp. 8-12.
3. Krykavsky E.V. Logistics management: a textbook. Lviv: Lviv Polytechnic University, 2005. 684 p.
4. Ponomarenko V. S., Tankov K. M., Lepeyko T. I. Logistics management: a textbook. Kharkiv: "INZHEK", 2010. 662 p.
5. Popova I. V. Logistics management as a component of the logistics potential of the enterprise. Available from : <http://masters.donntu.org/2013/iem/fedc>

- henko/library/article7.pdf (дата звернення: 20.11.2021).
6. Бажин І. І. Логістичний менеджмент: компакт-підручник. Харків: Консум, 2005. 440 с.
 7. Даниленко А. С., Марченко О. М., Шубравська О. В. Логістика: теорія і практика: навч. посіб. К.: Хай-Тек Прес, 2010. 628 с.
 8. Крикавський Є. В. Логістика. Київ: Інтеллект-Захід, 2004. 416 с.
 9. Смерічевська С. В., Жаболенко М. В. Маркетинг і логістика: концептуальні основи та стратегічні рішення: навч. посіб. Львів: Вид-во "Магнолія 2006", 2013. 552 с.
 10. Тюріна Н. М., Гой І. В., Бабій І. В. Логістика: навч. посібник. Київ, 2015. 392 с.
 11. Глазун В. В., Ковбаса О. М. Логістичний менеджмент забезпечення ефективної діяльності аграрних підприємств. Економіка і суспільство. 2016. № 3. С. 171–176.
 12. Глібоко О. П. Роль логістичного менеджменту в системі економічної діяльності підприємства. URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vkpnuen_2011_4_68.pdf (дата звернення: 21.11.2021).
 13. Сумець О. М. Теоретико-методологічні засади логістичної діяльності підприємств агропродовольчого комплексу: монографія. Харків: ХНТУСГ, 2015. 543 с.
 14. Сумець О. Основні компоненти логістичного менеджменту в аспекті забезпечення безпеки й ефективної логістичної діяльності підприємств. Комунальне господарство міст. 2014. № 111. С. 194–201.
 15. Косарева Т.В. Аграрна логістика: сутність та багатоаспектність. Економіка АПК. Київ: ННЦ "Інститут аграрної економіки", 2008. № 10. С. 37–43.
 6. Bazhin I. I. Logistics management: a compact textbook. Kharkiv: Konsum, 2005. 440 p.
 7. Danilenko A. S., Marchenko O. M., Shubravskaya O. V. Logistics: theory and practice: textbook. way. Kyiv: Hi-Tech Press, 2010. 628 p.
 8. Krykavsky E. V. Logistics. Kyiv: Intellect-West, 2004. 416 p.
 9. Smerichevskaya S. V., Zhabolenko M. V. Marketing and logistics: conceptual foundations and strategic decisions: textbook. manual: Lviv: Magnolia Publishing House 2006, 2013. 552 p.
 10. Tyurina N. M., Goy I. V., Babiy I. V. Logistics: textbook. manual. Kyiv, 2015. 392 p.
 11. Glazun V. V., Kovbasa O. M. (2016). Logistics management to ensure the effective operation of agricultural enterprises. *Economy and society*. № 3. S. 171–176.
 12. Glibko O. P. The role of logistics management in the system of economic activity of the enterprise. Available from : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vkpnuen_2011_4_68.pdf (access date: 21.11.2021).
 13. Sumets O. M. Theoretical and methodological principles of logistics activities of enterprises of agro-food complex: monograph. Kharkiv: KhNTUSG, 2015. 543 p.
 14. Sumets O. (2014). The main components of logistics management in terms of security and efficient logistics of enterprises. *Municipal utilities*. № 111. P. 194–201.
 15. Kosareva T. V. Agricultural logistics: essence and multifacetedness. Economics of agro-industrial complex. Kyiv: NSC "Institute of Agrarian Economics", 2008. № 10. P. 37-43.